

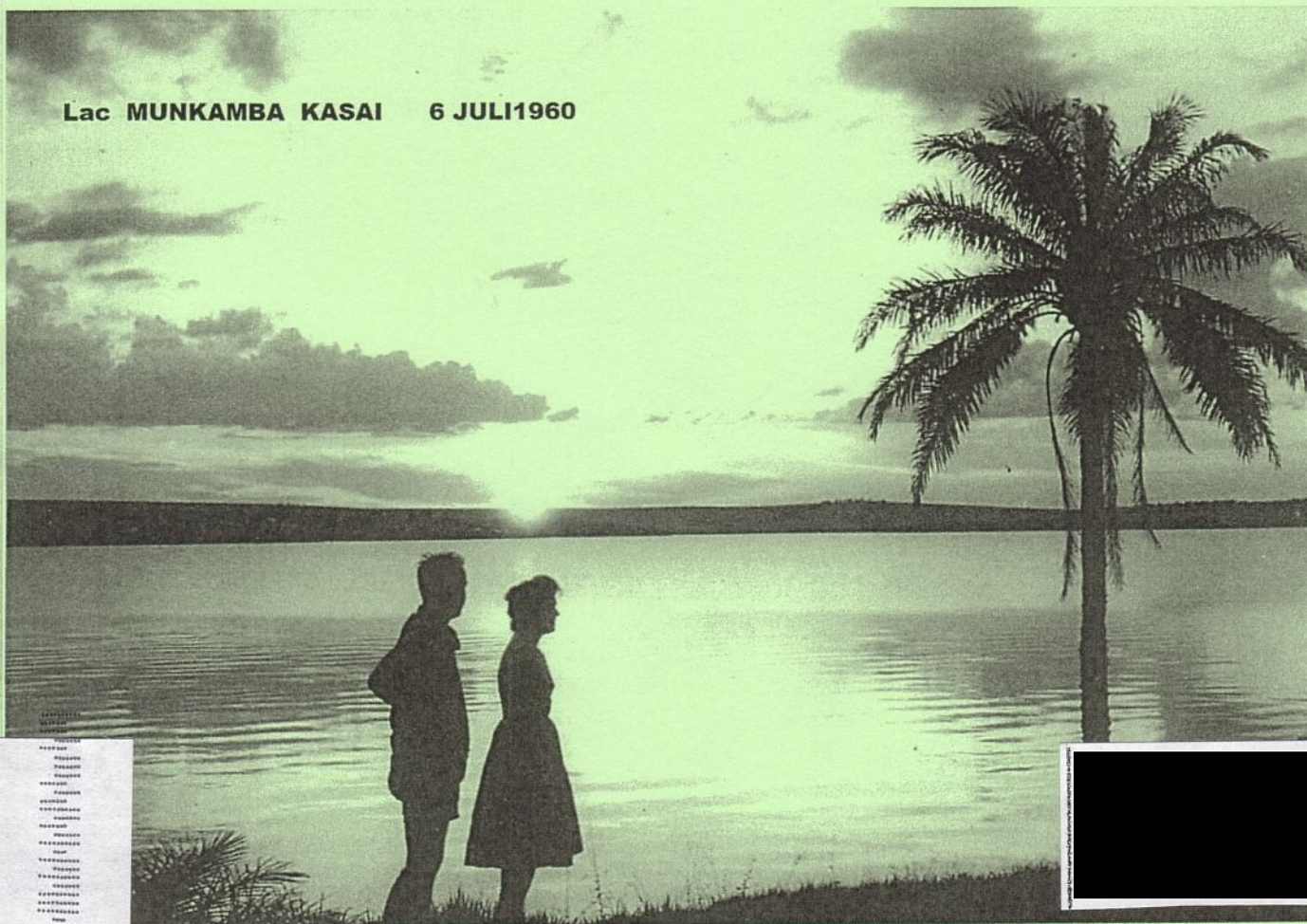
APRIL-MEI-JUNI 2016
Driemaandelijks
Afgiftekantoor
OOSTENDE Centrum
P 91 30 37

PB-PP I
BELGIE(N) - BELGIQUE

DE MOHIKAAN

Lac MUNKAMBA KASAI 6 JULI 1960

**Ledenblad en nieuwsbrief
Vriendenkring
West - en Oostvlaamse
Kolonialen en Missionarissen**

V.U. Bob Vanhee - Visserskaai 45/3.2 - 8400 Oostende
bobliv@skynet.be tel. 059/266167

BLADWIJZER "de MOHIKAAN" nr.2/2016 APRIL-MEI-JUNI

1)- KAFT: de eventuele rode stip op uw adres-etiket is de 2e en ook de laatste herinnering voor betaling jaargang 2016, vooraleer het abonnement af te sluiten. Bij voorbaat DANK voor een snelle vereffening (€15- of €25-)

- 2)-Bladwijzer en aanvullende lijst steunende ereleden
- 3)- Het woordje van onze " MOHIKANEN-CHEF "...
- 4)-Editoriaal: Jean Pierre Bemba door Boudewijn Eggermont
- 5)- Zuster Lieve Leenknecht aan het "Missiefront in Popokabaka "
- 6)- EXIT A.F.A.C. – de " moeder van alle koloniale verenigingen"
- 7)- Bush- piloot in Katanga : Marcel Strobbe
- 8)- Een mooie anekdote door Claire Alenus
- 9)- Hulde aan de blanke "brousse-vrouw " door Jaak De Meester
- 10) en 11)- "Olifanten in Dekese " door Ernest Buttiens
- 12)-13)-14)- "Op zoek naar de waarheid " door Boudewijn Eggermont
- 15)-Nieuwe rubriek: onze eerste bladzijde HUMOR
- 16)-Varkensweek in Kinshasa: project van Mohikaan Eddy Merveillie
- 17)-Ik las voor U "Soldaat in Indonesie " door Boudewijn Eggermont
- 18)-Fondation Bolamu: Kinderdorpen. .. Scheutist Marcel Van Meirhaeghe
- 19)-We herinneren " Zij die ons verlieten..."
- 20)-De MOHIKAAN op het digitale pad: nieuwe aanpassing Eddie Merveillie

Volgend nummer verschijnt op 1 JUNI:

- Uitnodiging voor onze 7e Dipenda-wake en BBQ op donderdag 23 juni in nieuwe locatie!
- Dipenda editoriaal van redacteur B. Eggermont
- Het "blanke " leven in Lubumbashi vandaag
- Op de motorfiets van Luik naar Congo en terug...E. Merveillie
- "Beeldenstorm " in Zuid-Afrika
- Willy Guidé protesteert: gijzeling 8 carabinieri in 1961
- Congo is de traditie van wederzijdse zorg kwijt (Br. René Stockman)
- VOORSTELLING NIEUW BOEK: " BLANKE VROUWEN IN HUN CONGO "

DEZE NIEUWSBRIEF IS UITGEGEVEN DOOR DE FEITELIJKE VERENIGING
VRIENDENKRING WEST-EN OOSTVLAAMSE KOLONIALEN EN MISSIONARISSEN
SECRETARIAAT: VISSERSKAAI 45 3 b 8400 OOSTENDE

GEWOON LID- JAARABONNEMENT € 15- STEUNEND LID JAARABONNEMENT € 25

Te storten op rekening Robert Vanhee BE 50-9730-3024-3018

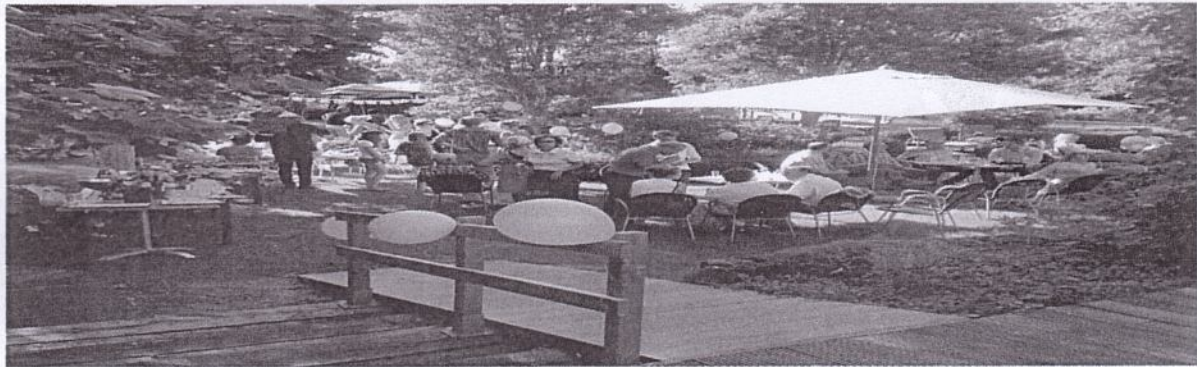
Het woordje van de "CHEF MOHIKAAN"

Het goede nieuws is zeker dat onze "vriendenkring" op verbazende wijze stand houdt zowel in ledenaantal, activiteiten, medewerking aan ons ledenblad...en weer een nieuw boek; "het verhaal van 35 blanke dames in HUN Congo !

Het boek wordt uitvoerig voorgesteld in volgende MOHIKAAN van 1 juni ek.

Het grote nieuws is dat we voor onze samenkomsten, "de lat wat hoger willen leggen" en we bijgevolg verhuizen voor de DIPENDA BBQ van donderdag 23 juni ek. Het is heus een schitterende Oostendse locatie met naam en faam, grote parking en openbaar vervoer.

We verklappen de naam nog niet... maar hier onder foto van de prachtige tuin.....!

In DE MOHIKAAN n° 1/2016 brachten wij de lijst van de 94 steunende Ereleden .

Hun vrijgevigheid laat ons toe 8 projecten te steunen van MOHIKAAN- leden die zich actief inzetten voor een Congo-project. Drie van hen komen aan bod in dit nummer (zie blz. 5 – 16-en 18). Intussen kunnen we nog eens 26 Ereleden aan de lijst toevoegen .Aan alle 130 vrijgevig warmhartigen, oprechte dank in naam van hen " die het front nog niet verlaten hebben."

Hier onder de namen van deze bijkomende Ereleden:

BETTENS Ralph – Hoogstraten/ BRECKX André – Knokke/ CLAEYS André – Oostende /
DECOCK Flora – Gent / DE FRANCOQ Arthur –Wervik / de MAERE-d'Aertrycke – Woluwe /
DUYTSCHAEVER Gabrielle en Maria – Ekeren / DE VRIENDT Gerard – Assebroek /
EVERAERT Mia – Poperinge /FAELES Michel –Woluwe / HESSEL Fernand – Jalhay /JACOBS
Yvonne – Ukkel / PIL Roger - Koksijde / SCHUTYSER Eddy –Londerzeel / SEVRANCKX Hugo-
Evergem / TIMPERMAN Eddy – Roeselare /VANACKER Jozef – Roesbrugge / VAN DEN
ABEELE André –De Haan /VAN DEN BERGH Erik en Mieke –Essen/ VAN EYLEN Marcella-
Leuven /VANHEE Bob –Oostende /VERHESEN Charles –Boechout /VERSYCK-JOYE Marc –St.
Andries / VERTHE Arthur –Brugge/ VLERICK Andrea –Merelbeke.

Noteer nu onze volgende afspraak: donderdag 23 juni, onze 7e DIPENDA BBQ.

BOB VANHEE.

EDITORIAAL

Natrappen op iemand die op de grond ligt is de laffe daad van een machteloze. Wie durft zich bezondigen aan zulk een verwerpelijk optreden? Niemand minder dan het Internationaal Strafhof in Den Haag (het ICC). Het slachtoffer heet Jean-Pierre Bemba. Deze Congolese zakenman met eigen militie maakt wel weinig kans door Rome heilig verklaard te worden, maar er loopt veel erger straffeloos rond in Afrika. Neem nu Paul Kagame, maar die wordt enkel aangeklaagd door één Vlaamse professor die alleen staat om het dodelijke optreden van de dictatoriale president van Ruanda aan de grote bel te hangen. Maar ja, wat doe je tegen iemand waar de beschermende hand van Washington boven hangt? En de ongrijpbare president van Soedan met een horribel palmares?

De vader van Jean-Pierre Bemba was een 'zakenman' die rijk geworden is onder Mobutu. De zoon deed niet slechter zodat hij één van de rijkste Congolezen werd. Hij was vice-president van 2003 tot 2006 en één van de 33 presidentskandidaten bij de verkiezingen van 2006 waar het uitsluitend ging tussen Joseph Kabila en Bemba. Kabila haalde de trofee binnen, waarschijnlijk omdat hij beter kon foefelen dan Bemba. In maart 2007 braken gevechten uit nabij de woning van Bemba tussen zijn privé-militie en het leger van Kabila.

Bemba had zijn militie opgericht in 1997 als reactie op het rebellenleger van Laurent Kabila waarmee die in 1997 Mobutu verjaagd had met de steun van de Rwandezen. De gevechten in Kinshasa in 2007 waren de gedroomde gelegenheid voor Kabila om Bemba uit te schakelen. Welke krachten speelden in de kaart van Kabila om het ICC er bij te halen en Bemba met de hulp van het Belgisch gerecht aan te houden? Klaar zien in de kronkels van de Afrikaanse politiek is niet van de poes.

Bemba stuurde zijn manschappen naar de Centraal-Afrikaanse Republiek bij zijn vriend Ange-Felix Patassé om te vechten tegen de rebellen van François Bozizé die een coup waagden. De militie van Bemba beging er tal van misdaden, waaronder moord, plundering en verkrachting samen met de regeringstroepen. Dat is allemaal best mogelijk. In welk Afrikaans land is dat nog niet voorgevallen? Sinds de onafhankelijkheidsjaren is dat schering en inslag. In Oost-Congo is het zelfs nog altijd dagelijks kost. Het duurt daar al zo lang dat men het als gewoon begint te beschouwen en er dus niet meer over spreekt of schrijft, ook omdat er geen oplossing in zicht is. Dus wordt er beter over gezwegen. De verdediging van Bemba beweerde dat zijn militie van een 1500 man niet meer onder zijn controle stond in het vreemde land. Dit is best mogelijk want het is al niet eenvoudig orde en tucht te doen heersen als een zwarte soldaat een geweer in handen heeft terwijl de leider zelf ter plaatse is. En dat zijn mannen heel wat misdaden begaan hebben, is meer dan waarschijnlijk. Volgens zijn aanhangers was het proces tegen Bemba bedoeld om het regime-Kabila overeind te houden. Bemba was immers de grote concurrent van Kabila die zijn steun moest halen in Oost-Congo terwijl Bemba heel het Lingala sprekende Westen mee had.

Dit is geen pleidooi om de misdaden van de militie van Bemba goed te praten maar het stoort het rechtvaardigheidsgevoel dat men alleen een Afrikaanse leider aanpakt die men in de boeien heeft kunnen slaan omdat hij geen buitenlandse beschermheren had.

Boudewijn Eggermont

Zuster Lieve LEENKNECHT zorgt al twintig jaar voor weeskinderen in Congo.
Familieleden trokken onlangs naar haar toe om haar werk met eigen ogen te zien

Toekomst voor 'verloren' kinderen

Liselotte ANCKAERT

Na ruim twintig jaar is Lieve Leenknecht uit Zwevezele goed vertrouwd met de Bayakabevolking in Congo. Na haar studies verpleegkunde trok de zuster van Maria uit Brakel in 1994 naar Popokabaka in het zuidoosten van Congo, op zo'n 350 kilometer van de hoofdstad Kinshasa. Inmiddels is het haar thuis. Na haar bezoek in België, afgelopen najaar, gingen haar vader, Valère Leenknecht, haar broer, pastoor Patrick Leenknecht uit Waregem, en haar tante, Antonia Leenknecht, haar opzoeken.

„Een groot verschil met ons eerste bezoek in 1999”, vertelt Valère Leenknecht, inmiddels 81 en weduwnaar. „Toen was ook mijn echtgenote nog mee op reis. Het is ongelooflijk wat er in al die jaren veranderde. Toen Lieve er aankwam, had ze niet meer dan enkele hutten om de haar toevertrouwde weeskinderen te verzorgen. Inmiddels zorgt ze, samen met haar medezusters, voor meer dan 150 weeskinderen. Het weeshuis is gekend in de hele regio. Ook stond Lieve mee aan de wieg van de heropstart van het hospitaal in Popo. De hulporganisatie Memisa en het AZ Sint-Lucas uit Brugge zetten daar de jongste jaren mee hun schouders onder.”

Voor Antonia Leenknecht was het haar eerste bezoek aan Congo. „Een hele ervaring”, zegt ze. „Ik denk er nog dagelijks aan terug. Als je er nog nooit was, kun je je er moeilijk iets bij voorstellen. Daarom wilde ik dit keer mee. Vooral de verwelcoming in Popokabaka door een groep zingende kinderen, trof me. Het beeld van die dansende en lachende kinderen zal ik niet vlug vergeten. In vergelijking met de meeste kinderen in België hebben ze zo weinig en toch zien ze er niet ongelukkig uit. Ze spelen met wat ze vinden en genieten volop van de aandacht en van elke knuffel die

Patrick, Valère en Antonia Leenknecht ontmoeten kinderen van het weeshuis. © Patrick Leenknecht

je hen geeft. Wat me ook trof, is de manier waarop de oudere kinderen spontaan de zorg voor de kleinsten opnemen, zoals in een groot gezin.”

„De kinderen van het weeshuis vormen inderdaad een hechte familie”, zegt Patrick Leenknecht. „Het is een open gemeenschap waarbij de oudste kinderen, inmiddels prille twintigers, de zusters helpen alles in goede banen te leiden. Zo volgde Sandrine, een van de eerste weeskinderen die mijn zus opving, inmiddels een snit- en naadopleiding. Ze is van plan zich in Kinshasa te vervolmaken om daarna een eigen atelier te beginnen. Haar broer geeft inmiddels les in de school.”

„Dat is net het mooie”, zegt Valère Leenknecht. „Door het werk van Lieve en haar medezusters krijgen al die kinderen een toekomst. Ze krijgen de kans om een diploma te behalen. De zusters doen wat iedere ouder zou doen:

de kinderen grootbrengen tot ze op eigen benen kunnen staan. Het grote verschil met een gezin is evenwel dat er in Popokabaka meer dan 150 kinderen zijn. En telkens komen er nieuwe bij. De moedersterfte is in het gebied nog altijd groot en de zusters worden er he-

„In Popokabaka loop je niet zomaar even naar de supermarkt als je iets vergeten bent”

laas ook niet jonger op. Ook Lieve is geen driemaal zeven meer. En toch wordt ze telkens opnieuw moeder.”

De eerste week van hun verblijf bracht de familie Leenknecht in Kinshasa door. „Bij mijn bezoek in 2008 kon dat niet”, vertelt pastoor Patrick. „Er waren te veel onlusten en militaire controles. Dit keer verbleven we een week in de hoofdstad, bij de zusters van Maria. Bij ons vertrek naar Popo kregen we een weesje van zeven maanden mee. Inmiddels stelt Juliette het goed. Reizen tussen Kinshasa en Popo loopt niet altijd van een liden dakje. Zo moesten we, bij de terugkeer, als gevolg van de erbarmelijke wegen en regenbuien op een bepaalde plaats meer dan vier uur wachten, vooraleer we voort konden. In Congo moet je tijd en geduld hebben.”

Om zuster Lieve, mama Lieve zoals de kinderen haar noemen, te steunen, richtten familie en vrienden in 1995 de vzw Bayakavrienden op. Dankzij de steun van de vzw kon het weeshuis gebouwd worden en werd onder meer voorzien in een apotheek, zonnepanelen, visvijvers en een scholencomplex.

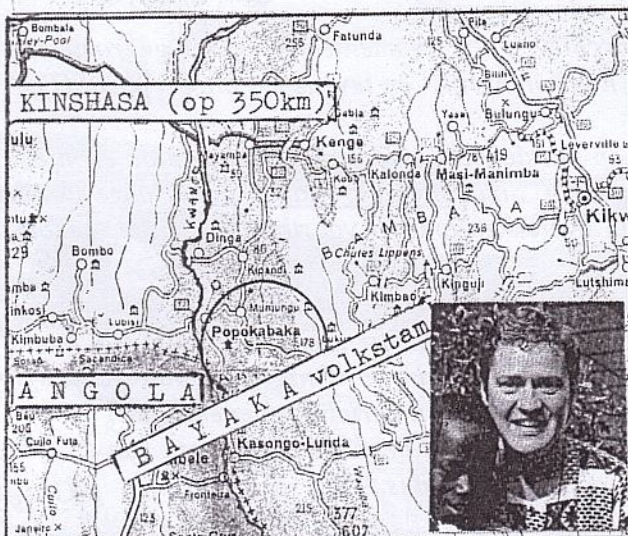
„Inmiddels kan de vzw rekenen op de jaarlijkse steun van een achthonderdtal leden”, zegt Valère Leenknecht. „Daarmee wordt onder meer het schoolgeld van de kinderen betaald. De meeste kinderen hebben in Vlaanderen een peter of meter. Om extra inkom-

sten te genereren, organiseren we jaarlijks een missiefeest of lanceren we een actie. De afgelopen dertien jaar was dat het verkopen van pizza's. Dit jaar verkopen we nog tot 14 februari fairtradekoffie uit Congo. Met de opbrengst willen we een polyvalente zaal bouwen, die hoofdzakelijk zal functioneren als studiezaal en voor ouderbijeenkomsten en feestgelegenheden. Voor specifieke projecten ontvangen we ook subsidies van de provincie.”

Of het gezelschap nog terugkeert naar Congo? „Zeker”, zegt pastoor Leenknecht. „En hopelijk dit keer op kortere termijn. „Ik beloofde over zestien jaar nog eens terug te keren”, lacht vader Valère. „We kunnen de hulp van Lieve hier ook goed gebruiken. Ik heb mijn handen vol met de vzw. Sinds het overlijden van mijn echtgenote, tweeënhalve jaar geleden, run ik het hele huishouden. Ik doe alles zelf: wassen, strijken, poetsen en koken. Voorts zet ik me in Zwevezele ook in voor Ziekenzorg en voor Adem-Tocht, spiritualiteitsbeweging voor 60-plussers.”

Op aanraden van zijn dochter leerde Valère Leenknecht ook met de computer werken. „Via e-mail heb ik voortaan nauwer contact met Lieve. Dat is fijn. Dagelijks check ik mijn e-mails. Soms weet ik niet wat eerst doen, maar 's avonds houd ik eraan het rustig aan te doen. Ik ben ten slotte al enigszins op leeftijd. Al heb ik het er graag voor over, vooral nu ik weer met eigen ogen zag wat er dankzij de vzw allemaal gerealiseerd kan worden. Lieve is een *dulle mie*. Tijdens ons bezoek in Congo scheurde ze op drie plaatsen de gewrichtsbanden van haar voet. Ook op de andere mocht ze tijdelijk niet meer staan. Na wat pijnstilling kon ze alweer lachen. We kunnen er iets van leren.”

Meer info over de koffieverkoop of over de vzw Bayakavrienden via Patrick Leenknecht 056 60 32 76 of p.leenknecht@skynet.be of kijk op www.bayakavrienden.be.

In de 15e eeuw veroverden de Bayakas het Bakongo koninkrijk maar werden door de Portugezen teruggedreven tot over de Kwango rivier. Hun sterke traditionele structuren, dansen en maskers vallen nu nog steeds op. In Kinshasa zijn ze de 'bajenji' bevolking....

ECRIT PERIODIQUE TRIMESTRIEL
DRIEMAANDELIJKS TIJDSCHRIFT
Octobre-Novembre-Décembre - 4/2012
Oktober-November-December
Website: <http://www.afacbelco.net>
<http://users.skynet.be/afac>

17-18
Bruxelles X
1/7429

-6-

Editeur Responsable
Verantwoordelijk Uitgever

I. GROSJEAN
President Voorzitter

A.F.A.C.

Association des anciens Fonctionnaires
et Agents du Congo
Vereniging der gewezen Ambtenaren
en Beamten in Congo

Rue de Stassartstraat, 20
Bruxelles 1050 Brussel
TEL/FAX : 02.511.02.63
Email : afac@skynet.be

1. Oproep van de Schatbewaarder
2. Editoriaal
3. Brieven van de Lezers
4. L. Jaspers, Antagonisme Hutu-Tutsi 1ste episode
5. A. Chauvaux Rwanda 50ste Verjaardag
6. M. Lenain, Adieu Middelheim
7. Luc Poëme Anniversaire
8. J. De Schepper, un Petit avion
9. Titeux, Een tochtje per Prauw
10. In Memoriam

Ingevolge ons tijdschrift 3-2015 hebben meerdere leden hun diepe teleurstelling geuit in verband met de beslissing van de Raad van Bestuur onderworpen aan de stemming van alle leden en omzeggens 100 % goedgekeurd, maar ook hartelijke gelukwensen en danken voor de bestendige beschikbaarheid van AFAC en van zijn Bestuurders bij de verdediging van de algemene belangen van de leden. Wij danken hen hiervoor.

ONTBINDING VAN ONZE VERENIGING

Uw schrijven van 15 dezer en ook (1) vorige brieven heb ik in goede orde ontvangen. Het weze mij echter toegestaan uw aandacht te vestigen op een essentieel gegeven. AFAC is namelijk een feitelijke vereniging die initieel werd beheerd door een decreet van de kolonie van 23 maart 1921 en later in België door de statuten goedgekeurd door de Algemene Vergadering van 8 juni 1968, dewelke ondermeer inhouden dat de Bestuurders door de Algemene Vergadering moeten benoemd worden. De Voorzitter wordt op zijn beurt verkozen als een van deze Bestuurders.

Dit gezegd zijnde, is het wel zo dat wij allemaal zeer vele en uitstekende herinneringen koesteren aan deze vereniging "AFAC" die door onze voorgangers vlak na de oorlog 14-18 werd opgericht en die bijna een eeuw lang de verdediging van de belangen (professionele en materiële) van haar leden ter harte genomen heeft.

Evenmin zullen wij de memorabele samenkomsten ter gelegenheid van onze jaarlijkse Algemene Vergaderingen en onze driemaandelijks tijdschriften vergeten. Geruime tijd zullen ook nog verscheidene kleinere groeperingen blijven bestaan, zelfs een algemene vereniging « Mémoires du Congo » die tracht verscheidene verenigingen die aan verdwijning toe zijn te groeperen en in zich op te nemen. Wij denken er aan ook onze ledenlijst aan deze organisatie door te geven. U kan er menige oudgedienden van Afrika ontmoeten, ook jongeren en eventueel zelfs coöperatieve medewerkers.

AFAC zal ook nog blijven bestaan in haar archieven die momenteel worden gegroepeerd en ondergebracht bij het "Algemeen Archiefbestand van het Koninkrijk" en tevens via onze "WEBSITE" die zo lang mogelijk toegankelijk zal zijn. Ik zorg hiervoor.

Men moet echter aanvaarden dat alles hier op aarde een einde heeft. Men kan er niet aan ontsnappen. Men kan slechts voorzien en hier naar handelen. Sinds meerdere jaren poogt onze Raad van Bestuur, zo mogelijk jongere, kandidaat-bestuurders aan te trekken om het voortbestaan in de toekomst te verzekeren.

Kan iemand mij zeggen waarom geen enkele kandidaat zich ooit heeft aangediend? (2).

Welnu, zoals U het hebt kunnen vernemen bij het lezen van onze tijdschriften, zijn de laatste tijd meerdere bestuurders overleden: Luc Bauchau, Jacques Schulpen, Maurice Lenain . . . Onze Raad van Bestuur loopt leeg en de overlevenden, behoudens een rare uitzondering, zijn of worden kortelings negentigjarig.

Men moet er zich rekenschap van geven. Alles heeft een einde in deze wereld en men kan er niet aan ontsnappen. Men kan het voorzien en er naar handelen terwijl er nog tijd is.

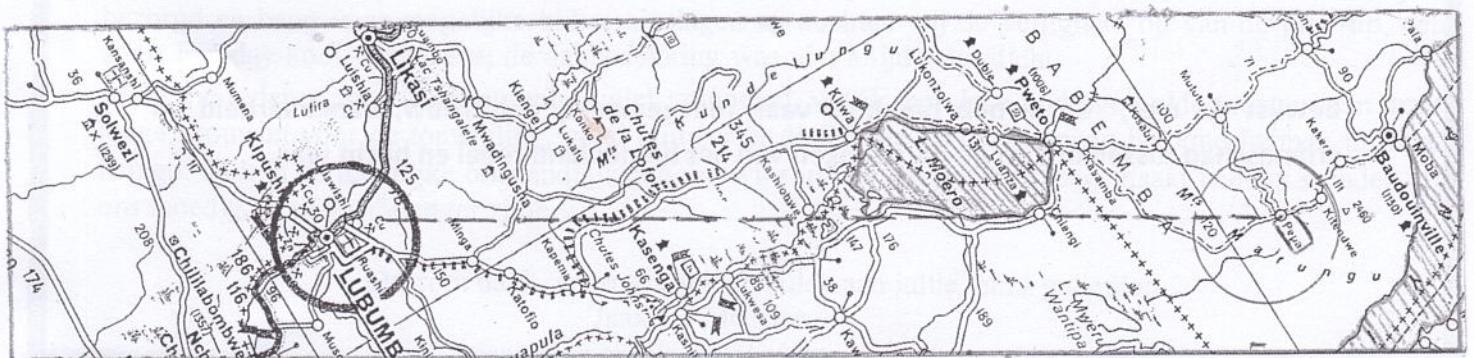
I. Grosjean

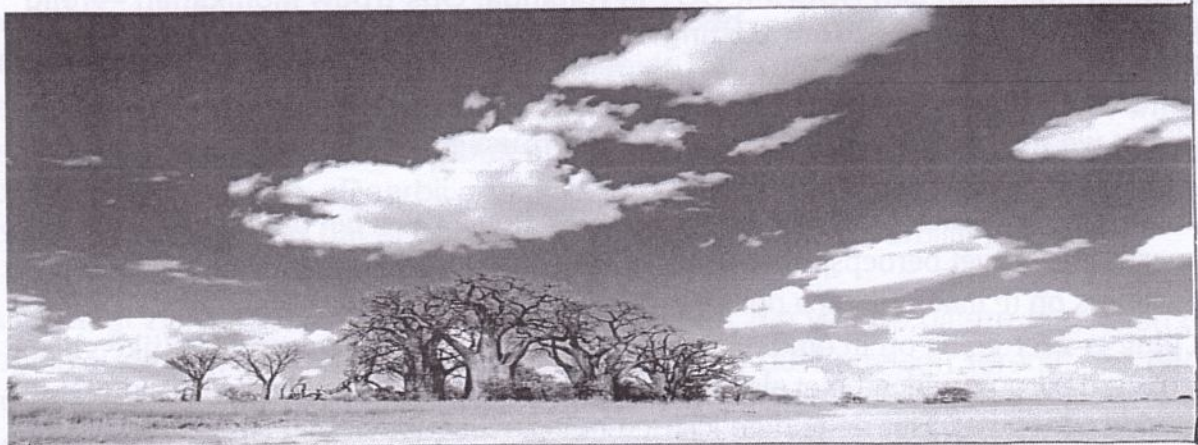
- 1)- In december 2015 schreef ik ook I. Grosjean in het Nederlands op zijn thuisadres: géén antwoord.
2)- Hij kreeg van een Brugse Mohikaan, dr.in de Rechten, een voorstel met voorwaarden en initiatieven, oa. doorstarten met een NL.talige afdeling: wéér geen repleik.
Voor de meer dan 400 Mohikaan leden waren er, en dit voor evidente redenen, slechts een 20tal aangesloten bij AFAC. Toch is het verdwijnen van "de Moeder aller koloniale Verenigingen" een groot verlies en weeral een duidelijk "teken aan de wand".....
Bob Vanhee

MARCEL STROBBE

Herinneringen van een BUSHPILOOT in Katanga. Ons trouw Mohikanen –erelid deed de Hogere School voor Gistingsbedrijven in Gent en vertrok in 1956 naar Katanga als fabricage-chef voor de “Brasseries du Katanga “. Hij werd er achtereenvolgens Directeur en Afgevaardigde Beheerder tot in 1975. Hopelijk krijgen we nog meer van zijn avontuurlijke broussevluchten....

Als lid van de Aeroclub ,instructeur en kersvers houder van het brevet van Amerikaans brevet beroepspiloot werd mij in Augustus 1974 gevraagd 3 gestrande passagiers op te halen in Pepa op ongeveer 500 km van Lubumbashi . Ik ging er zeer graag op in omdat ik graag vloog, nochtans geen gemakkelijke vlucht want einde droog seizoen met slechte zichtbaarheid met fijn zand dat zeer hoog opvloog (dry dust). Dus de nodige kaarten opgezocht voor een vlucht zonder navigatie bakens. Op 8 sept , het staat netjes geschreven in mijn vliegboek, zouden we vertrekken ik en de mekanieker die het gestrande vliegtuig zou repareren . Vluchtplan neergelegd inspectie van het vliegtuig zoals het hoort, wat bleek s'nachts was er benzine uit het vliegtuig gestolen , dus refulen en 30 min vertraging.Taxi Runway 08 (ondertussen 07 geworden wegens verandering magnetische declinatie) en weg waren wij. Het enige goed herkenbaar navigatie punt was Pweto op rand van het Mweru meer. Na 1u50 vlucht meende mijn mekanieker die hier al geweest was de landingstrip te herkennen maar mijn uurwerk zegde dat het niet zo was na het hernemen van de “cap” landen we na 8 min in Pepa. We werden er met open armen ontvangen vooral door de 3 passagiers die s'avonds in Lubum hun Boeing moesten nemen. Terugvlucht zonder problemen met nu de NDB baken van Lubum in de neus die ons eventueel zou behoeden van zijwinden we landen na een vlucht van 2u01min.

Afrika – de hoge blauwe luchten.

Een anekdote

Claire ALLENUS.

Ik heb zoveel verhaaltjes over onze 4 jaren " brousse rondreizen "maar ik heb er eentje uitgekozen dat het vertrouwen in " de koloniaal" maar al te goed bevestigt.

In één van de rustige Katanga dorpjes hoorden we 's nachts gekrijs en geklop op onze deur. Een vader met zijn nog geen jaar oud zoontje was de wanhoop nabij. Het kindje was naar het licht van de overblijvende gloeiende houtskolen van het avondvuur gekropen...en natuurlijk vreselijk verbrand, wat heel vaak gebeurde in de hutten van de inlanders.

Ik kon maar één ding doen: de vader en het kind naar Kolwezi brengen, naar het U M H K ziekenhuis. Het was nacht –en iedereen lag er te slapen. Toen ik wist dat de dokter verwittigd was en er dus hulp kwam, reed ik helemaal alleen de 80 km. terug naar " huis ".

Kort daar op hadden we 6 maanden verlof in België. Toen we terug in Congo waren kregen we Kolwezi toegewezen als standplaats. Eerst een paar weken hotel en dan betrokken we een huis op de weg naar Ruwé kopermijn

Na verloop van weken, of maanden, werd er terug op de deur geklopt. Een verkoper die kip – eieren – tomaten -groenten aanbood. Ik had juist alle aankopen in de morgen gedaan op de markt en stuurde de man weg. Maar de man bleef steeds aandringen en wou dat ik naar buiten kwam... En daar stond de vader met het genezen en lachend zoontje op zijn schouder aangekleed met een kaki vestje met vergulde knopen en 3 vergulde streepjes op schouder zoals een Bula matari.

...HET WAS ONZE KLEINE GEZONDE OVERLEVENDE !

Bewijst dit niet, en ik heb het heel vaak meegemaakt, dat trouw, dankbaarheid en vriendschap tussen ons en de dorpingen van het binnenland reëel en hecht was.

O nlangs dacht ik even na waarom wij ex-kolonialen het idee opgevat hadden om een loopbaan te kiezen in Afrika! Sommigen hebben daarvoor studies gedaan aan de Koloniale Hogeschool (naar ik meen thans Instituut voor de Overzeese gebieden) anderen, artsen en gezondheidswerkers, landbouwkundigen etc. in instituten die in die disciplines specifieke opleidingen gaven.

Ik denk dat de reden daarvan niet eenduidig is: misschien een geest van avontuur, verandering van omgeving, nieuwsgierigheid en zo meer! Maar de meest voor de hand liggende en algemene motivatie was het opbouwen van een mooie carrière gesteund door de toen aantrekkelijke voorwaarden en voordelen door het Rijk of ondernemingen aangeboden.

Maar hebben wij wel eens nagedacht wat onze lieve echtgenotes motiveerde om naar dat verre land te trekken? Voor haar was het niet loopbaan of inkomen of pensioen. Daar is weinig over geschreven, en dan nog meestal door vrouwelijke auteurs, die het beleefd hadden, geïnteresseerd waren, of misschien beklaagd hadden er niet bij geweest te zijn.

Wij mannen denken er meestal niet aan dat voor die jonge dames het eveneens een immense ommekeer betekende in hun leven. Zij kwamen veelal uit een comfortabel, warm, gezellig milieu, en verhuisden naar een totaal vreemd, en mysterieus land waarvan zij nog veel minder wisten dan wij. Speciaal de jonge echtgenotes van broussards werden geconfronteerd met een heel andere wereld, met anders gekleurde en half-naakte mensen, met andere gewoontes, een vijandig klimaat, onbekende dieren en ongedierte en met een man die in hoofdzaak gegrepen was door zijn werk. Ook de afwezigheid van eigen familieleden viel hen zwaar. Zij moesten een vreemde taal leren om het huispersoneel instructies te kunnen geven en te kunnen spreken met de dorpingen die groenten, fruit en/of vlees/vis kwamen verkopen.

Zij moesten hun man begeleiden op zijn brousse-toernees van twintig dagen per maand. Wij mannen waren wel een beetje gewoon aan het non-comfort van het leven in een tent op een sompige weide onder de regen uit onze jaren bij een jeugdvereniging. Toen was het nog niet echt courant dat meisjes op kamp gingen in dezelfde omstandigheden. Uitzonderingen waren schaars.

Nu maakten ze plots kennis met de *gîte d'étape*, een iets grotere inlandse hut, zonder deuren of vensters, die ook gebruikt werd door geiten, kippen en schapen als de blanken er niet verbleven. Muren in adobe en een dak van gevlochten palmladeren. Zandvloer, nogal vaak de woonplaats van *tiques*, *kakkerlakken*, *musketen*, *termieten* en ander dierlijk gespuis. Daarom bij het betrekken van de *gîte* de vloer flink besproeien om deze lievertjes weg te jagen. De keuken: een kleinere hut, de haard een vuurtje in open lucht waarboven een deksel van een benzinevat. Het toilet: putje in de grond en een gevlochten omheining eromheen op een afstand van de woning. Douche: een andere omheining met daarbinnen een douche-emmer met sproeibol opgehangen aan een soort galg en een vloerrooster van aan elkaar gebonden stokken. Altijd: zich er eerst van vergewissen of er zich op deze plaatsen geen ongewenste bezoekers bevonden: slangen, schorpioenen en consoorten. Geen elektriciteit, geen stromend water.

Voor die dames bijna het vagevuur om niet hel te zeggen. Privacy zo goed als onmogelijk: de inlandse dorpsvrouwen waren erg nieuwsgierig, en waren vaak druk kakelend, en giechelend in de omgeving van de *gîte* en gaapten zelfs door de ramen om alle activiteiten van de blanken en van hun personeel gade te slaan en te commentariëren. Het gebrek aan degelijke ramen was hinderlijk.

De temperatuur, en de in het regenseizoen vaak voorkomende, angstwekkende stormen waren ook nieuwe ervaringen, speciaal in de *bescherming* van een primitieve hut. Een enkele keer waren wij te bezorgd en bang voor mogelijke blikseminslagen en zochten wij de veiligheid op van de pick-up, een soort Faraday-kooi. Trouwens; de dakbedekking was niet altijd waterdicht.

Om die redenen, veel anderen heb ik niet vernoemd, wil ik met deze bijdrage hulde brengen aan deze jonge vrouwen voor de toewijding, goed humeur en liefde die zij ons mannen betoond hebben in onze Kongo. Ook in de moeilijke omstandigheden die wij rond de jaren 1960 meegemaakt hebben stonden zij ons moedig en vastberaden ter zijde.

Daarom dank, enorme dank en hulde aan jullie, onze geliefden.

Tjaak De Meester

speciaal voor zijn Jakoba(Jacqueline),

OLIFANTEN IN DEKESE ir.Ernest BUTTIENS

Nooit gedacht... maar eens op de weg naar Mweka reed ik met mijn "Carry all" vreedzaam op dat smalle weggetje tussen de hoge struiken en bomen, een goed onderhouden weggetje, maar juist breed genoeg voor één auto of vrachtwagen.... Maar, juist na een draaitje in de weg genomen te hebben zie ik ineens op een paar honderd meters afstand een grote moeder-olifant met een kleintje er naast... Die begint te klaroenen met de tromp omhoog en met grote flapperende oren, recht naar mij af lopend op een honderdtal meter. Ik zag geen mogelijkheid om de "Carry all" te draaien en heb dan maar in achteruit gezet en de motor op hoge toeren laten draaien en zo terug te rijden. Dat was niet zo van de poes, want die camionette was een recuperatie van iets, gevonden langs de weg, zonder motor, maar waarin onze wakkere mekaniekers een andere motor van een grote GMC-camion, nog van het Amerikaans leger geplaatst hadden... (hij gebruikte ongeveer 100 liter per 100km...). Toch een geluk dat ik na een paar honderd meter een inhammetje zag in de weg waar ik plaats genoeg had om te draaien en me zo "uit de voeten" kon maken...

Toen ik mijn verhaaltje deed aan een pater kwam ik van hem te weten dat er in Dekese wel heel wat olifanten zaten. We hadden al enige keren een stank van jewelste moeten meemaken in die streek, en nu wisten we dus van waar die stank kwam: Zodra een olifant gedood was en geslacht werd, werden al de ingewanden en wat daar in zat uitgesneden en verdeeld, of verkocht...??? aan de bevolking. Die waren allen verzot op deze "lekkernij", vooral op de inhoud van de nog niet verteerde gras en bladeren in de grote magen en darmen. Maar...stinken dat dat deed!...u-uren in de ronde!

Hoe konden die inwoners zo een groot dier ombrengen?? Want het enige wapen dat zij (...toen...) konden hebben wat een zogenoemde "voorlader", een oud geweer dat ze vol nageltjes en zo stopten boven het kruit.... Dat droeg waarschijnlijk maar een meter of vijf ver!... Toch waren er groepen van oudere negers die zich gereed maakten om eens een olifant te doden... Hoewel ze eerder nogal laf waren en weinig goesting hadden om zo een gevaarlijk dier aan te vallen, hadden ze toch de hulp van een soort "bond van olifanten-jagers", die hun hielp. Dat was een soort van "edele krijgers"... Ze aten enige weken niets anders dan "pili-pili"-bladeren, eentje voor te beginnen en dan iedere dag meer en meer.... Zo waren ze na een paar weken niet meer om aan te spreken, het werden onmogelijke mensen die vonden dat zij alleen de sterksten waren!... Ze hadden ook de hulp van een hoop helpers die olifanten opzochten, de juiste plaats en windrichtingen nagingen en als er dan zo een beest gevonden was in het dichte bos werd er de juiste plaats gevonden vanwaar de jager de olifant langs achter kon naderen en zijn geweer kon afschieten tussen zijn achterste poten onder zijn staart om zo zijn "edele delen" te raken. Dat was, naar het schijnt, de plaats die aangewezen was om hem neer te leggen. De rest werd dan met de hand verder afgewerkt en met genoeg machetes gevierendeeld...Zodra er zo een beest gedood was werd er rondgebazuind dat er iets te verdelen was (de stank alleen was al voldoende!) en daar kwam het hele volk aangelopen!! Die enige maanden dat ik Dekese verbleef heb ik verschillende keren die stank mogen (...moeten!!) ruiken en ... meemaken.

Zo was daar ook onze vriend Monsieur Farber, diensthoofd van de "kantonniers" die de wegen moesten onderhouden. Hij was de eigenaar van een zwaar jachtgeweer, erg modern, had 30000 frank gekost, zei hij... Zijn occasie-auto, een echter rammelkas zonder ruitenwissers, had hij voor een 5000 frank gekocht...

Hij vertelde op een van de avonden, toen de hele ploeg weer de avond doorbracht in de grote hut, die we "mess" noemden en waar er wat gegeten en gedronken werd, en verteld... deed hij eens zijn verhaal van de zondag ervoor:

Hij had van enige verkenner onder zijn kantonniers vernomen dat er ergens regelmatig een olifant gezien werd ergens in een bos (Dekese lag midden in de bossen...) en ze hadden hem een plaats aangewezen waar hij van achter een dikke boom de olifant kon zien, met de wind in de goede richting. Zo ging zijn verhaal dan verder:

« Alors, ce dimanche matin, j'ai pris mes nécessaires et un peu à manger, et j'ai pris le chemin comme ils m'avaient indiqué. J'ai trouvé un bon arbre, bien gros, juste dans la bonne direction du vent comme on m'a communiqué. J'ai mis tout en œuvre pour quand l'éléphant se montrait et j'ai attendu... J'ai attendu, attendu... mais rien qui se montrait ou qui se laissait entendre... Les heures se suivent et vers midi, j'ai mangé mes tartines et je me suis mis de l'autre côté de l'arbre et après quelque temps, je me suis endormi.. Mais après un certain temps, je m'éveille et j'entends un bruit dans les buissons... Je vois entre les feuilles apparaître la bête... Avec sa grande trompe et oreilles et les deux dents en ivoire.. oh lala ! Elle me faisait peur et... j'ai silencieusement pris mes affaires et j'ai pris doucement la fuite vers ma voiture....Ce sera donc pour une autre fois... »

Diezelfde monsieur Farber, met zijn volle baard, ging iedere dag een bad nemen in het riviertje , de *Lukenie*. Dat was wel gevaarlijk, niet alleen voor de hippo's die daar kwamen baden, maar zeker ook voor de wormen en andere ongedierte waarvoor we regelmatig verwittigd werden. Maar Monsieur Farber was niet getrouwd en voelde zich blijkbaar goed in de volle natuur.

Op een andere avond werd er gesproken over de voorbije oorlog. De oudere generatie van belgische bedienden en zo maakten hun grieven daarover: er kwamen toen geen brieven en congo-boten meer en ook de conserven uit België ontbraken. Geen bier meer behalve dan dat uit de Congo, slecht gebrouwd... niet te drinken!.. Ook de whiskey en de Champagne was niet te krijgen...

Maar... er waren ook enkele jongere mensen die hier in België de oorlog hadden meegemaakt. Nogal veel. Er waren er die in Duitse gevangenissen hadden gezeten, of in het verzet, en die zeker ook rantsoenering en honger en andere miserie hadden meegemaakt.. Er waren er zelfs die familie hadden verloren door schaarste of door bombardementen. Die maakten van hun tak dat horen en zien verging, het was bijna weer oorlog toen, daar in de mess ...

Monsieur Farber was ook onder die oorlog in Luxemburg en hij deed ook zijn verhaal. "A un certain moment, il y avait des bombardiers allemands qui laissaient tomber des bombes à la ville de Luxembourg. Quel fracas! Cela faisait tout le temps "boum.....boum.....boum....."

.....boum" (ja, die spatie is er omdat hij dat vertelde met een lange spatie tussen de « boums.....Et puis venaient des chasseurs avec leurs mitrailleurs...ils commençaient aussi avec leurs armes, et cela faisait: "paf.....paf...." mais alors beaucoup plus vite...." (De man sprak heel traag,maar hij had er wel veel succes mee, met die trage mitrailleurs,)

Dat was zijn verhaal! Maar nu was het geen oorlog meer en hij zorgde nu wel goed voor de wegen in Dekese en omgeving, al sprak hij wel erg traag!!

Tot zover het tweede cursiefje van Foraky-ingenieur Ernest BUTTIENS. In 1955 boorde hij er met zijn ploeg naar ... olie!!! Eens 1800m. diep gaf hij het op en weg waren die kerels. De 15 postbewoners, waaronder Bob Vanhee bleven verweesd achter. Er kwam zelfs voor ons geen 'lopend water ' uit dat gat... en hierover vertelt ons lid Nest méér in volgende Mohikaan. We kijken er al naar uit!

OP ZOEK NAAR DE WAARHEID...

Dat Leopold II weinig kans maakt om heilig verklaard te worden, daar hebben wij geen last mee. Begrijpelijk is wel dat Lucifer en Beëlzebub hun verschroeide wenkbrauwen fronsten bij het vernemen van al dat erg lelijks dat over deze Belgische koning rondgebazuind werd en dat ze zich de vraag stelden: 'is hij voor ons of voor het vagevuur?' Waar ligt echter de waarheid? Die vraag stelde zich Frederick Starr (1858-1933) een Amerikaanse antropoloog. Al geruime tijd verspreide in Boston *the Congo Reform Association* op inspiratie van Morel en Casement de bekende horrorverhalen over Congo. Frederick Starr besloot dan op eigen kosten, dus als onafhankelijke, naar Congo te reizen in 1906. Hij verbleef er 52 weken en bezocht 28 stammen met de bedoeling zich een objectief oordeel te vormen over de reële toestanden in de Congo-Vrijstaat.

Starr stond negatief tegenover kolonisatie omdat hij overtuigd was dat ieder volk voldoende kracht in zich had om uit zichzelf te evolueren. Het negatieve beeld over de toestanden in Congo waren echter al zo doorgedrongen dat hij bij zijn terugkeer in de VS geen interviews durfde geven uit schrik zijn vrienden te kwetsen doordat hij de ingeburgerde ideeën door zijn ervaringen moest tegenspreken. Hij werd er zelfs van beschuldigd

Leopold II te willen witwassen. Hij heeft dan zijn bevindingen in 1907 gepubliceerd in *The Chicago Tribune*. Later in boekvorm: *The Truth About the Congo* (256 p.)

Hierna een beperkt overzicht van zijn geloofwaardig boek.

Starr schrijft: "ik heb zweepslagen zien geven, zwarten aan de ketting, gijzelaars, ontvolking in sommige streken, maar van de wandaden waaraan ik me verwachtte was meestal niets te zien. Ik vond de bevolking op vele plaatsen veel gelukkiger dan dat ik het mogelijk achtte" (p.15). Daarbij was de chicotte, binnen gebracht door Engelsen en Portugezen (p.174) een eerder lichte straf zodat hij nooit een inlander zag die tekenen van pijn vertoonde, noch dat er bloed te zien was.

Een ijzeren ring rond de nek, zoals in de VS ook gebruikelijk was, woog nog geen kilo, de volledige ketting een 5 kilo. Er waren vrouwen die sieraden droegen tot 20-25 kilo (p.183). Het nemen van gijzelaars was een veelvuldig toegepast inheemse gewoonte totdat de schuld geregeld was. De gijzelaars werden meestal goed behandeld (p.188).

Hij vond dat het transport door dragers goed ontwikkeld was en de dragers hun last gewillig droegen. Diefstal was eerder zelden. Het was een vorm van taks maar nooit zag hij problemen of misnoegen voor de karavaan-dienst (p.147).

Starr apprecieerde dat Leopold II een einde had gesteld aan de stammen-oorlogen, het doden van slaven en kannibalisme in de streken die onder controle waren van de blanke overheid (p.165). Doordat iedere stam op zich zelf gekeerd leefde, kon geen nationaal gevoel ontstaan. Door een inlands leger op te richten is er stilaan toch een nationaal gevoel kunnen groeien (p.168).

Over de blanken die in Congo verbleven zei hij dat een blanke die omgaat met inboorlingen verplicht is met autoriteit op te treden. Hij moet vrees en respect inspireren, rechtvaardig zijn, vastberaden en constant blijven; vriendelijkheid wordt beschouwd als zwakheid. Een oudere blanke zei hem "we zijn allemaal een beetje gek hier. Het is door de zon. Je moet er niet op letten". Starr vond het normaal dat de jarenlange eenzaamheid in een afgelegen dorp tussen enkel inboorlingen zwaar op de zenuwen moest werken zodat een kleinigheid grote afmetingen kon aannemen (p.87). De blanken in de afgelegen posten leefden in depressieve omstandigheden te midden van vijandige en niet te vertrouwen stammen (p.214).

Volgens Starr kon men allerlei verschikkingen vinden in alle landen van zwart Afrika. Het ergste zag hij in een Franse kolonie. Wreedheden kan je ook vinden in Brits en Duits Afrika. Waar de Britten oordeelden dat hun handel gehinderd werd door inheemse gewoonten zullen we wreedheid vinden (p.215).

Iedere reiziger verwacht dat hij in Congo hele groepen inboorlingen zal tegenkomen met één of twee afgehakte handen. Casement die zo veel herrie schopte met zijn rapport zag zelf maar één geval en de Engelse missionarissen hebben moeten toegeven dat de schuldige dan nog een wild varken was. Casement heeft nochtans veel rondgereisd om bewijzen te vinden voor zijn bewering maar niets gevonden (p.190). Er vonden soms overdreven strafexpedities plaats met doden tot gevolg en dan hakten de opgewonden soldaten wel handen af zodat ze terug vielen op oude gewoonten (p.191).

Aldus komen we bij de rubberoogsten. De inboorlingen haten het bos en het rubber oogsten omdat dit hen onttrekt aan hun comfort en hun vrouw in het dorp. Starr vertelt dat de inlanders soms wachtten om hun oogst in te leveren totdat de bevoorradingsboot aangekomen was om zeker te zijn dat de compagnie-agent voldoende goederen in stock had waaruit ze konden kiezen (p.194). Hij zag ze toekomen al zingend en blij naar huis gaan (p.195). Toen de koninklijke onderzoekscommissie de vrouwen liet meegaan in de bossen ontstond er een voedselprobleem omdat de velden niet meer bewerkt werden. Starr vond dat fundamenteel verkeerd. De vrouwen moesten op hun veld kunnen werken en de mannen mochten gerust rubber gaan oogsten want in de dorpen deden ze toch niets anders dan palaveren, drinken en dansen als een nietsnut behalve als ze gingen vissen (p.197). Starr vroeg zich af: als hij het niet nodig heeft om te werken, waarom zou hij het doen?

De schattingen van de bevolking schommelden tussen 11 tot 29 miljoen. Niemand die het juist kon weten. Iedereen scheen overtuigd dat er een zeker ontvolking gaande was in Congo. Volgens de vijanden van Leopold II was dat uitsluitend te wijten aan de wreedheden van de Congo-Vrijstaat. In werkelijkheid waren er meerdere redenen. Starr noemt ze op en begint met de slavenhandel van de Arabieren die zeer destructief te werk gingen door de bevolking als slaven weg te voeren en de dorpen plat te branden. Daarbij waren er strafexpedities van de staat die soms overdreven waren (Vankerhoven's expedities) (p.203). Dan de veel voorkomende slaapziekte die duizenden deed overlijden, alsmede de ingevoerde

ziekten waartegen de inlanders geen weerstand konden bieden. Het veelvuldig geloof in hekserij waarbij grote getallen gedood werden en het grote aantal dictatoriale chefs die voor een kleinigheid het afslachten bevolen maakten eveneens talrijke slachtoffers. De doden die vielen tijdens lange karavanen waren meestal te wijten aan eigen onvoldoende voorbereiding ofschoon ze een bedrag voor voedsel kregen. Daarbij nog kannibalisme en stammentwisten. Starr verwondert er zich over dat er nog een bevolking in Congo overblijft (p.210).

Starr vraagt zich af welk de onderliggende redenen zijn van de bittere aanvallen op Leopold II en zijn Congo-Vrijstaat. Dan komt hij bij de Engelsen terecht die nooit tevreden waren met het bestaan van de Congo-Vrijstaat als onafhankelijke natie omdat hierdoor hun grootse plannen in Afrika gedwarsboemd werden. Het was een hinder voor de ontwikkeling van de handel en de groei van hun grote ondernemingen. De Britten wilden hun spoorweg van de Kaap tot Caïro. Hadden de Britten het oosten van Congo in handen gekregen, zou men nooit meer iets horen over Congo-wreedheden door de Belgen (p.230). Het Brits idee was een overeenkomst af te sluiten voor de verdeling van Congo met Frankrijk en Duitsland. Een Britse vice-consul kreeg de opdracht de vallei van de Aruwimi-rivier te onderzoeken voor een spoorweg. Hij moest ook trachten een maximum aan klachten te verzamelen als informatie over wreedheden tegenover de inlandse bevolking (p.232). De Britse regering had een actieplan opgesteld en geen enkel rapport kon daar wijziging in brengen. "De Belgen zullen de Congo verliezen. Wij moeten het hebben. We wilden de Transvaal en we hebben het. We vinden wel een weg om de Congo te hebben" waren de woorden van een jonge Engelsman maar ze vertaalden duidelijk de heersende stemming (p.234).

De vraag werd gesteld of de VS niet moesten tussenkomen in Congo. Zo ja, zegt Starr, moeten de VS tussenkomen in Frans-Congo, Duits-Afrika en de Portugese bezittingen en zelfs de Engelse kolonies (p.237). Als Congo verdeeld wordt over Engeland, Frankrijk en Duitsland, dan hebben de Congolezen drie onderdrukkers in plaats van één, is de reactie van Starr (p.239). Hij stelt de vraag: zouden de VS naar de Filipijnen gegaan zijn als er niets uit te baten viel? (p.242) en waar Generaal Smith het order gaf alle mannen boven de 10 jaar, die dus wapens konden dragen, moesten gedood worden in een opstandige streek (p.247). Stel je voor dat Leopold II zulk order ooit zou gegeven hebben in Congo?

Dat horen we nu eens van geen Belg maar een Amerikaan en niet de eerste de beste. Als antropoloog bestudeerde hij diverse volkeren, schreef heel wat boeken erover en gaf veel spreekbeurten. De lectuur van zijn boek over Congo geeft aan dat hij bedaard en evenwichtig is. Na één jaar studie in Congo had hij een klaar inzicht in de mentaliteit van de inlanders en de heersende toestanden. De lectuur van zijn boek is voor een koloniaal een balsem terwijl de Congo-Vrijstaat niet helemaal vrij gesproken wordt. Bij vergelijkingen van de Congo-Vrijstaat met andere kolonies komt Leopold II er niet zo slecht uit. Frederick Starr zal dus niet geloofd worden. Wij wel natuurlijk.

1915

2015

Verschil?

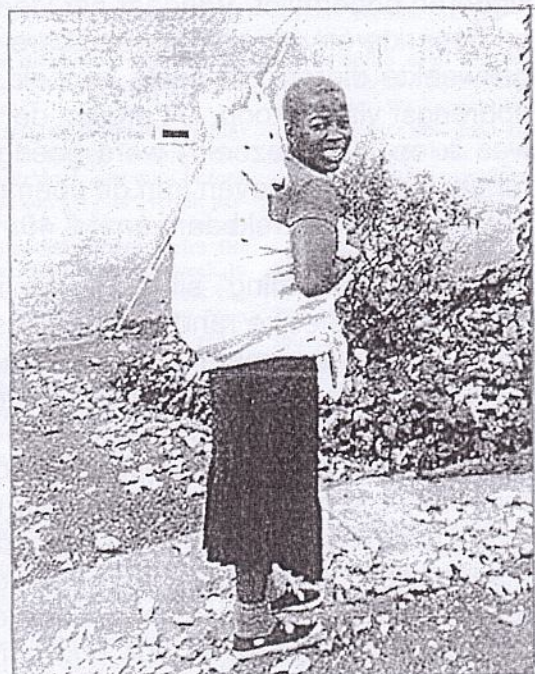
In 1913 was de fitness gratis,
en op het einde van het seizoen hadden
we patatten.

HUMOR.

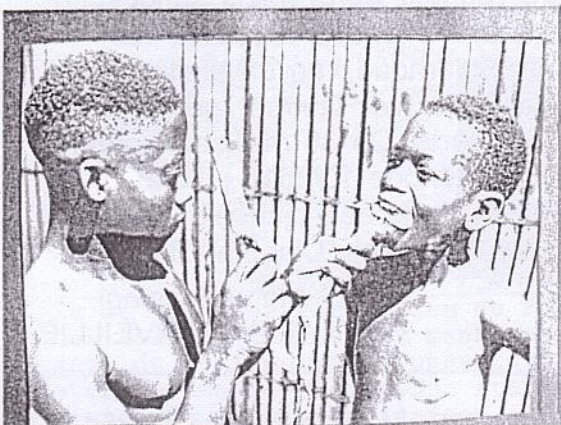
boven: Wat als er ooit een boom geplant
wordt op de Visserskaai van Oostende?
Nieuwe morgen- en avondfiles...

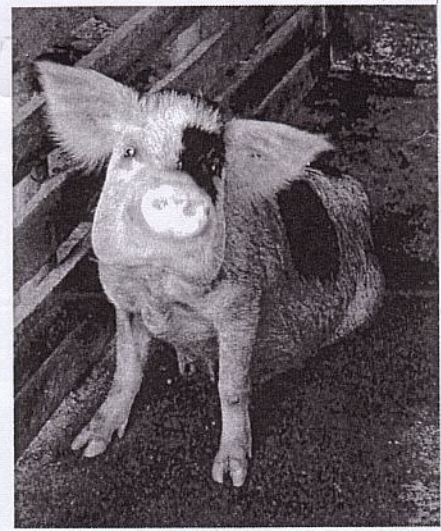
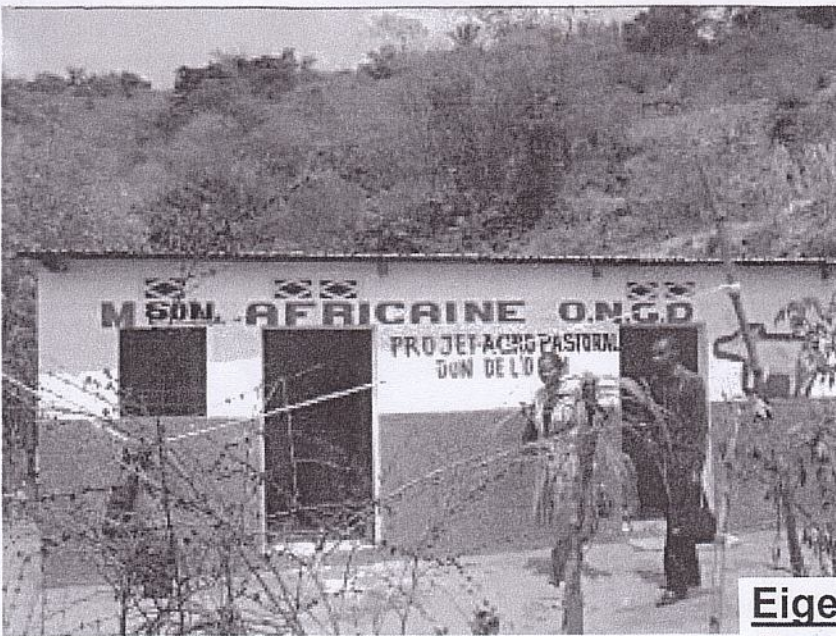
onder: Zwarte Zuid-Afrikanen kopen thans
ook troetelhonden en...gaan er ook
mee wandelen!

linksboven: In Zimbabwe zijn helm-
en verplichtend voor motorrijders!

links: Er waren in Congo veel te
weinig tandartsen...de concurren-
tie in de dorpen was te groot!

Eigen kweek smaakt het best **Bangulu na biso eleki kitoko**

Mijn goede vriend Prof. Bruno Lapika Dimomfu, Departementshoofd Antropologie aan de UNIKIN (Universiteit Kinshasa), is niet alleen wetenschapper maar engageert zich tevens op het sociale vlak via de NGO "Maison Africaine" te Kinshasa waarvan hij de drijvende kracht vormt. Deze organisatie steunt een groep van 40 vrouwen die zich ontfemen over het lot van weeskinderen in Kinshasa. De vrouwen zorgen niet alleen voor opvang van de kinderen maar bewerken ook een landbouwperceel op het plateau van de Bateke ten oosten van de Congolese hoofdstad.

Een van de vele grote problemen in Congo is echter het éézijdige dieet waarop de grote massa van de bevolking moet overleven. Het gebrek aan proteïne in de voeding is dan ook één van de belangrijkste factoren die de gezondheid van de opgroeiende kinderen ondermijnt. Vandaar het idee om aan de rand van de stad in Mont Ngafula, op beperkte en dus ook beheersbare schaal, met een varkenskwekerij te starten. De gekweekte dieren zijn deels bedoeld voor de "eigen consumptie" en deels voor de opbrengst via verkoop. Dit project dat al op goede weg is (in juni en september 2015 was ik op "werkbezoek") werd goedgekeurd door Caritas. Wie dit goede werk een ruggesteuntje wil geven kan dit doen op de hieronder vermelde manier. Giften zijn bij de belastingen aftrekbaar vanaf € 40.

Onze kleine "onderneming" situeert zich in de Quartier Tchad van la commune de Mont Ngafula aan de westelijke rand van Kinshasa. Het gebouw bestaat uit 10 boxen met elk een capaciteit van 2 tot maximum 3 dieren, een opslagruimte en een bureeltje. Er werd opgestart met 8 varkens, 6 zeugen en 2 beren. Momenteel (maart 2016) zijn er 16 dieren aanwezig en enkele "onderweg". Het is de bedoeling om het aantal aanwezige dieren zeker nooit tot meer dan een 20-tal te laten stijgen terwijl er wordt gestreefd naar een toestand waarbij er om de 4 maanden dieren kunnen worden verkocht of geslacht. De voeding wordt deels aangekocht en deels bijeengehaald van "afval" van de veldoogsten. Vier mensen staan in voor de dagelijkse zorgen: 2 personen voor het voeren en het onderhoud van de stalling en 1 bewaker (een noodzaak want mogelijke diefstal van dieren is hier jammer genoeg een realiteit). Daarnaast doen we ook nog beroep op een dierenarts. Op 30 mei eerstkomend gaan we nog een keer ter plaatse voor een evaluatie voor de periode 10/2015 – 05/2016 en bij te sturen waar nodig. De nieuwsgierigen kunnen wel alvast eens een kijkje nemen op de website www.de-mohikaan.jouwweb.nl (zie verder in dit nummer) in de rubriek "Cinema Eddy".

Matondo mingi,
Eddy MERVEILLIE

Steun kan worden gestort: Caritas International

Rekening : BE10 2100 4715 6604 - BIC GEBABEBB Mededeling : P1254 RDCongo.

Ik las voor U: Soldaat in INDONESIE 1945-50"

-17-

Onze noorderburen zijn veel langer kolonialisten geweest dan wij. De eerste Europeanen waren op zoek naar de succesrijke specerijen zoals nootmuskaat, kruidnagel en peper en zetten voet aan wal in Indonesië in 1512. In 1602 richtten de Nederlanders de Verenigde Oost-Indische Compagnie (VOC) op. Na het faillissement van het VOC in 1798 werd Indonesië een kolonie. In het begin van de 20^e eeuw hadden ze al behoorlijk last van nationalisten maar die werden met harde hand onderdrukt.

In 1942 kwam er de Japanse invasie. Die gingen wreed te werk en veroorzaakten een grote hongersnood. Daarbij predikten ze haat tegen de blanken zodat heel wat nationalist met hen meewerkten. Twee dagen na de overgave van Japan op 17 augustus 1945 verklaarde de nationalist Soekarno Nederlands-Indië onafhankelijk.

Nederland heeft dan gedurende vijf jaar een koloniale oorlog gevoerd en beschikte hiervoor over een leger van 220.000 man. Een 6000 jonge soldaten hebben er het leven bij ingeschoten en nog meer gekwetsten was het resultaat. Dit enorm land met zijn 17.508 eilanden was moeilijk in toom te houden. Na meer dan 400 jaar aanwezigheid in deze parel van smaragd is begrijpelijk dat het loslaten van deze vruchtbare kolonie niet zonder slag of stoot zou gebeuren. Onder grote druk van de internationale gemeenschap en voornamelijk van de zich immer moeiende VS erkenden de Nederlanders uiteindelijk de onafhankelijkheid van Indonesië op 27 december 1949.

Er is een boek verschenen: "Soldaat in Indonesië 1945-1950" die volledig gebaseerd is op brieven en rapporten van de Nederlandse jongens die er hun legerdienst moesten doen maar eveneens van de talrijke Nederlanders die al sinds generaties in Indonesië verbleven. De strijd die gestreden werd was een pure guerrilla-strijd met de gekende karakteristieken: onmogelijk te weten wie vriend of vijand was, groot wantrouwen en dikwijls eerst schieten en dan nagaan of het te recht was. Patrouilles vielen gedurig in hinderlagen van fanatieke inboorlingen die opgestookt werden vanuit Moskou. Soekarno voerde dan ook een communistisch bewind tot hij door generaal Soeharto verdreven werd met de steun van de VS (zoals Mobutu aan de macht kwam).

Zijn er parallellen te trekken met onze koloniale geschiedenis? Weinig of geen. De Nederlanders waren meer dan 400 jaar aanwezig en wij enkel 75 jaar vanaf 1885 tot 1960. Bij de onafhankelijkheid zijn een goede 300.000 Nederlanders terug naar het moederland getrokken. Ze waren dus met een veel groter aantal aanwezig in de kolonie. Het grote verschil ligt in het feit dat zij gedurende vijf jaar met een belangrijk leger gevochten hebben tegen de nationalist, terwijl wij hen de vurig verlangde onafhankelijkheid schonken op een schoteltje. Onze militaire tussenkomsten hebben zich uitsluitend beperkt tot het ontzetten van landgenoten die in groot levensgevaar verkeerden.

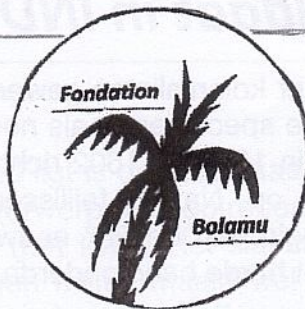
De Nederlanders, achteraf, zoals altijd, hebben hun militair optreden als fout erkend. Het boek draagt als ondertitel: "getuigenissen aan de verkeerde kant van de geschiedenis".

Een parallel bestaat wel tussen onze beide landen door de buitenlandse druk van uit Moskou en de VS en ook het groot onbegrip tussen de kolonie en 'Den Haag' zoals wij gekend hebben met 'Brussel'.

Het grote verschil ligt in het feit dat de Nederlanders niet te keer gaan tegen hun ex-kolonialen zoals dat in België op een idiote en onbegrijpelijke manier wel gebeurt.

Boudewijn Eggermont

Kinderen met handicap=Kinshasa
"Antenne Fondation Bolamu"
Scheutistenlaan,15 A
8500 KORTRIJK

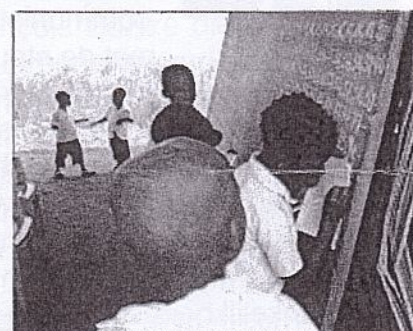
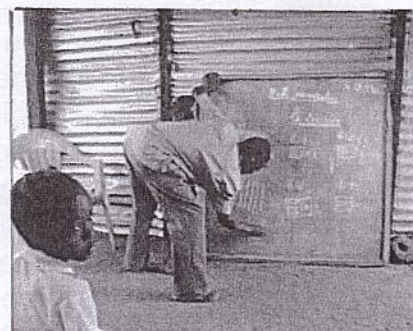
Dag vrienden van de kinderen,
De lijst van de giften "SOS-Scheut" van het jaar 2015 is aangekomen. We zijn aangenaam verrast en dankbaar. Beste dank in naam van onze kinderen en hun begeleiders. In hun kinderlijke eenvoud bidden ze iedere dag voor hun milde weldoeners. Er is mooi werk mee gemaakt zoals de foto's getuigen. Nog steeds geven we absolute voorrang aan ons Project "FB 13 243 002" omdat de nood er zo groot. We willen graag de "Villages Bondeko" bijbenen in bouw, uitrusting en degelijkheid om de kinderen 'n gepaste opleiding te bezorgen. Het aanbrengen van bouwmaterialen zo in de brousse is probleem. De voorlopige lokalen in inlands materiaal zijn niet van lange duur. Zand, keien en water zijn er ter plaatse maar cement, hout en andere materialen komen uit de verre stad Kinshasa. Banken, tafels, stoelen, kasten en borden eveneens. Maar we komen er met uw aller hulp. Dank aan de vrienden die met hun permanente opdracht aan de Bank nu het project "FB 13 243 02" steunen i.p.v. het project "VB 02 243 005". 'n Permanente opdracht is 'n gemakkelijke methode om te steunen. De "Villages Bondeko" in de stad zijn, dank zij u allen, goed uitgerust en kunnen verder ook omwille van zelfbedruipende initiatieven (schrijnwerkerij, slachterij, kleermakerij, groentenkweek, visvijvers, kippenhok enz.). Het resultaat is zichtbaar; waar vroeger die kinderen werden verstoken en gepest als ongeluksbrengers, studeren en amuseren ze zich samen, nu in uniform als echte studenten. Ze hebben nu hun waardigheid en kunnen echt gelukkig 'KIND' zijn. (foto's).

De postzegels zijn een geschenk van één van jullie. Dank !
Vergeet het project FB 13 243 005 niet. Interesseer ook een vriend om mee aan de kar te trekken.

Groeten van de "Antenne FB": Lieve, Jo en P.Marcel.

PS Bijgevoegd 'n praktisch kaartje met de gegevens.

P. Marcel
Marcel Van Meirhaeghe

+ MET FISCAAL ATTEST:

SOS Scheut Brussel: 000-0901974-68
IBAN-BE82 0000 9019 7468 BIC:BPOTBEBI

**Herinner mij, - verberg mijn naam niet tussen de plooien van verdriet...
bewaar hem als een handvest of een lied dat door je hoofd blijft spelen...
want zolang ik voort besta in tekens en verhalen, ZOLANG NOG HOOR IK BIJ DIT LEVEN!**

Kris Gelaude

Mijn vader sterft; als ik zijn hand vasthoud,
voel ik de botten door zijn huid heen steken.
Ik zoek naar woorden maar hij kan niet spreken
en is bij elke ademtocht benauwd.

Dus schud ik kussens en verschik de deken,
waar hij met krachteloze hand in klauwt;
ik blijf zijn kind, al word ik eeuwen oud,
en blijf als kind voor eeuwig in gebreke.

Wij volgen één voor één hetzelfde pad,
en worden met dezelfde maat gemeten;
ik zie mijzelf nu in zijn bed gezeten

zoals hij bij zijn eigen vader zat:
straks is hij weg, en heeft hij nooit geweten
hoe machteloos ik hem heb liefgehad.

Jean Pierre Rawle

Armand Verbist

Oud-Koloniaal

*Gewezen diensthoofd van de Centrale Aankoopdienst
van de K.U.L.*

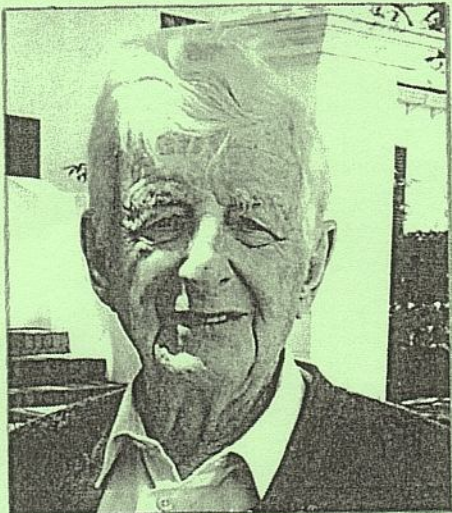
Echtgenoot van Maria Mertens

geboren te Borgerhout op 20 oktober 1921 en overleden
te Malle in het A.Z. St.-Jozef op 22 februari 2016.

DIE STEM VAN SUID-AFRIKA

In die blou van onse hemel –in die diepte van ons see,
oor die ewige gebergtes waar die kransen antwoord gee...

ONS VIR JOU SUID-AFRIKA.

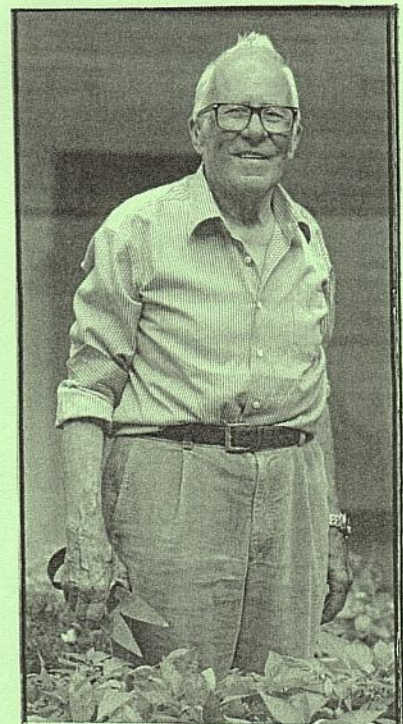

IN MEMORIAM

Dirk VAN DE WALLE * Izegem/Roeselare 25 JULI 1925 + 7 NOVEMBER 2015. In zijn geliefde Kaapstad

*" Als jullie mij zoeken, zoek mij dan in jullie hart.... en als ik daar een plaatsje heb
gevonden, dan zal ik altijd bij jullie zijn. "*

R.M. RILKE.

Robrecht Vermast

11 maart 1931 - 4 maart 2016

Beste leden, voortaan heeft onze vereniging ook op het internet een vaste stek.
Het enige wat u hoeft te doen is nauwkeurig de volgende bestemming in te typen :

www.de-mohikaan.jouwweb.nl

Wanneer u deze imposante figuur ziet verschijnen weet u dat u goed zit!

Vanuit de onthaalpagina kunt u de volgende rubrieken aanklikken:

Ledenblad :

Hier kunt u alle reeds verschenen nummers van ons ledenblad nog eens nalezen

Foto's de mohikanen :

Albums met foto's van onze voorbije bijeenkomsten

Nonkel Pater :

Een rubriek waarin onze leden-missionarissen centraal staan

Cinema Eddy :

Korte filmimpressies van mijn reizen in het hedendaagse Congo

Congo ya kala kala :

Een rubriek met foto's en informatie over het Congo uit vervlogen tijden.

Het is de bedoeling dat de inhoud van de rubrieken regelmatig wordt vernieuwd en/
of aangevuld. U kunt alvast een kijkje nemen !!

Eddy MERVEILLIE